

1 **Til:** Akershus Unge Høyre

2 **Fra:** Mikkel Lindøe og Julius Kvello Mellgren

3

4 **Fra grå til grønne fordeler**

5

6 Norge og verden står midt i en omfattende omstillingsperiode. Vi skal sikre nok kraft, kutte
7 utslipp og legge grunnlaget for ny verdiskaping. Samtidig har vi enda skatteregler, avgifter og
8 støtteordninger som trekker i helt ulike retninger og som stadig holder det billigere og
9 enklere å ta grå valg fremfor grønne.

10 **Statlige systemgrep**

11 Det er ingen tvil om at oljeeventyret en dag vil ta slutt og at petroleumsindustrien ikke alltid
12 skal være det som sikrer energiforsyningen, men den faste regla er at denne omstillingen
13 skal skje på markedets premisser, uten politisk overstyring. Likevel har petroleumsnæringen
14 en rekke særordninger som reduserer risikoen ved investeringer og som kan gjøre fossil
15 virksomhet mer lønnsom enn den ellers ville vært. Dette skaper en skjev
16 konkurransesituasjon, og staten bærer en større del av risikoen enn i andre næringer,
17 samtidig som grønne teknologier møter høyere terskler for å vokse frem. Når leterefusjon,
18 egne avskrivningsregler og lavere reell CO2-kostnad gjør fossil virksomhet mer attraktiv enn
19 alternative investeringer, svekkes både omstillingstakten og insentivene til å utvikle
20 teknologi for fremtiden. I møte med en sikkerhetspolitisk situasjon som truer dagens olje- og
21 gassforsyninger svarer også de største kundene av norsk olje og gass med å fremskynde sin
22 omstilling.

23 Det er derfor på tide at også Norge sikrer en reell markedsstyrt omstilling. Rammevilkårene
24 til petroleumsnæringen må normaliseres, og fossil industri må møte samme risiko og samme
25 utslippskostnader som andre næringer. Samtidig bør statens inntekter fra olje og gass, særlig
26 når Norge profiterer enormt på dette i en utrygg tid, brukes strategisk for å bygge opp nye
27 næringer som kan sikre fremtidig verdiskaping.

28 **Akershus Unge Høyre vil:**

- 29 • Avvikle leterefusjonsordningen
- 30 • Harmonisere avskrivningsreglene for petroleumsnæringen med øvrige næringer
- 31 • Likestille CO_2 -avgiften petroleumsnæringen betaler til den norske stat med
- 32 fastlandsindustrien
- 33 • Samle statens overskuddsinntekter fra petroleumsvirksomhet i et fond for
- 34 engangsinvesteringer i energiproduksjon, karbonfangst og lagring, og grønn
- 35 hydrogenproduksjon

36

37 **Insentiver for enkeltmennesket**

38 Husholdningene spiller også en avgjørende rolle i energiomstillingen. Norske hjem har mye å
39 hente på energieffektivisering, og å få til dette vil komme hele samfunnet til gode, særlig i
40 form av mer tilgjengelig kraft. I tillegg har flere husholdninger anledning til å bidra til
41 energimiksen ved å selge egenprodusert strøm. Dessverre er en del energieffektiviserende
42 tiltak kostbare, og investeringene som skal til for å produsere egen strøm er for mange en
43 vanskelig barriere. For å kompensere for dette bør det opprettes økonomiske insentiver som
44 oppmuntrer til energieffektivisering (ENØK-tiltak) i eget hjem og det bør også gjøres mer
45 lønnsomt å selge egenprodusert strøm.

46 **Akershus Unge Høyre vil:**

- 47 • Gjøre salg av egenprodusert strøm skattefritt
- 48 • Innføre skattefradrag for ENØK-tiltak i egen bolig

49

50 **Insentiver til kommunene**

51 Norske kommuner står i en krevende dobbeltrolle. På den ene siden forventes de å verne
52 natur, redusere inngrep og nå klimamålene. På den andre siden er de økonomisk avhengige
53 av vekst, nye skatteinntekter og utbygging for å opprettholde tjenestetilbudet. Resultatet er
54 et natur- og vekstparadoks som gjør det vanskelig for kommunene å prioritere natur, selv
55 når de ønsker det. Tilskuddsordningene som finnes er fragmenterte, kortsiktige og ofte
56 utilgjengelige. Midlene fastsettes sent, fristene er korte, og rammene er ikke forutsigbare

57 nok til å brukes som strategiske virkemidler. Kommuner med små administrasjoner rammes
58 særlig hardt. Dette skaper en situasjon der naturbevaring blir et økonomisk tapsprosjekt –
59 mens nedbygging av natur ofte er kommunens mest lønnsomme vei ut av økonomiske
60 utfordringer.

61 Etter modell fra Husbanken burde man opprette en liknende løsning, men som fokuserer på
62 natur og gir belønning til kommuner som velger å ikke bygge ned natur og gir langsiktig og
63 forutsigbar støtte til f.eks. grønn asfalt, elektriske kjøretøy og gjenbruk av masser

64 **Akershus Unge Høyre vil:**

- 65 • Si nei til lokal vetorett i energispørsmål
- 66 • Etablere en statlig Naturmangfoldsbank etter modell av Husbanken
- 67 • At målet med banken skal være å gjøre det økonomisk lønnsomt for kommunene å
68 bevare klima og natur
- 69 • At banken skal gi støtte til naturbevaring og -gjenoppretting, grønn teknologi og
70 arealeffektiv transformasjon
- 71 • At kommuner som avstår fr å regulere urørt natur til utbyggingsformål skal belønnes
72 økonomisk gjennom Naturmangfoldsbanken
- 73 • At finansieringen skal være forutsigbar og flerårig, slik at kommuner kan planlegge
74 langsiktig
- 75 • Bruke pengene som i dag står til kjøp av klimakvoter i utlandet, på grønne tiltak i
76 kommunene
- 77 • At staten skal sikre at Naturmangfoldsbanken fungerer som et tverrsektorielt
78 virkemiddel i klimapolitikk, arealpolitikk og naturforvaltning
- 79 • For å sikre hurtig og god omstilling trengs det derfor en god opprydding i
80 særfordelene til fossil industri og nye forutsigbare og gode rammer som gjør det
81 enkelt for både husholdninger og kommuner å ta gode valg, og som gjør det
82 lønnsomt å velge grønt.